

GORE SIKA

VJERSKI TJEDNIK

GOD. IV.

ZAGREB, 16. LISTOPADA 1949.

BR. 25

Kako hrani Učitelj

Sprovod. Majka čupa kosu od žalosti. Knose joj jedinca. Tek mu je stignula samo svojim vlastitim mlijekom, i kope je napredovao. Čim mu je prubila nepoznatu drugu hranu, rasbol se i umre. Eno ga nose na vječni počinak. Klionulo je tijelo, kojega je majka hranila za samostalni zemaljski život. Premda ga je sama njeagovala i gojila. I dijete se nije otišlo ni brizi.

I naša duša treba hranu. I nju hrani naš Učitelj svojom hranom, svojim vlastitim tijelom i krvlju. Presvetom Euharistijom. I dok se povjeravamo toj Njegovoj brizi, nikada nam ne će ta hrana naškoditi. Nego ćemo po njoj rasti i jačati se. Ona će nam osigurati vječni život. Ona će nas pobozanstiti. To tijelo je njezina moć i takav način hranjenja.

Po svetom Kristu smo jedna zajednica s Kristom. Onako kao što je loza sa svojim čokotom: »Ja sam čokot, vi loze, koji ostanete u meni i ja u vjenu, on tada mnogi rod, jer bez mene ne možete ništa učiniti. Tko ne ostanu u meni, bacit će se napolje kao loza i osuši se. I skupit će se i u ogranj baciti i u vjetru će« (Iv. 15, 3—7).

Mladice iz čokota dobivaju životni sok, tako i njega rastu i s njim su jedno. Tako su i vjernici s Kristom jedno, i Njega žive i rastu. Hranom presvete Euharistije se to jedinstvo, taj život i nastavlja, bivstveno nadolaze i oživljavaju do najveće potpunosti. Po sv. Euharistiji se najljepnije združujemo i ujedinjujemo i među sobom i s Kristom u jedno tajanstveno Njegovo tijelo. Kako lijepe govore o tom toliko sveci Božiji!

Sv. Franjo Šaleški kaže: »Spasitelj se te ljubavi prema nama pretvorio u hranu, da prođe u naše duše i da se sjedini sa srcem svojih vjernika.«

Sv. Ivan Zlatousti veli: »Onaj veliki Gospodin, u čije se lice ne usuduju ni biti Anđeli pogledati, On se združuje s nama, s mi se združujemo s Njime, da tako postanemo s Njime na neki način jedno tijelo i jedna duša.«

I onda nastavlja, pa govori: »Naše se ljubavne tijelo tako združuje s presvetim tijelom Isusa Krista da od dvaju nastaje samo jedno tijelo. Pomislite čovjeka, koji nema glave, pa mu se pridoda glava na truplo, te s tom glavom postane potpuno savršeno i pravo tijelo. Tako i mi, kad se u sv. Pričesti kao udovi združimo sa svojom glavom Spasiteljem, od dva tijela postajemo samo jedno tijelo.«

Sv. Ciril Aleksandrijski to združuje s Kristom još bolje i sornije predložuje: »Uzmimo komadić voska i primaknemo k vatri tako, da se počne topiti. Oni uzimmo drugi komadić voska, koji se također neki rastu na vatri, pa se neka zajedno pomiješaju. Tko će

moći tada rastopiti jedan od drugoga? Tko će to moći rastaviti? Tako i Krist, kad uđe u nutrčinu naše duše, pomiješa se naše tijelo s Njegovim preslavnim tijelom i postanu, na neki način, jedno te isto tijelo.«

Ovakvo dakle opisuju sveci velike učinke i milosti, koje postivavamo ovom nebeskom Hranom. Zato nas Učitelj poziva na to blagovanje. I obćava vječnu nagradu: »Tko blaguje moje tijelo i pije moju krv, ostaje u meni i ja u njemu... Tko jede ovaj kruh, živjet će uvijek« (Iv. 6, 56—59). Dapače i prijeti onima, koji se tom hranom ne hrane: »Zalista, zalista Van kaštem: Ako ne jedete tijela Sina čovječjega i ne pijete krvi Njegove, nemate života u sebi« (Iv. 6, 53).

Spasitelj toliko živo želi, da Ga primamo i s Njim se sjedinjemo u presvetoj Euharistiji. Ali On je vidio već onda, a gledao je to i u budućnosti, kako će mnogi izbjegavati ovu božansku gozbu. Izgovarat će se, kako ono reče u priči, raznim zemaljskim izgovorima i obzirima. Zaposlijama i službom. Posjedima i obiteljskim brigama.

Čitao sam zanimivi opis putovanja neke karanvane. Putovala je već više dana pješčanom pustinjom. Ovakovo putovanje veoma je opasno. Bez vještog vodiča putnici obično nastradaju. Zaliha pitke vode već je pri kraju. Putnici sve uzrujaniji i neustrajiviji.

Na jednom nedaleko opaze krajce palme i bujno zelenilo. Svi se obradovale misleći, da je to oaza t. j. mjesto odmaralšta, gdje ima hladovine i studene vode. Svi su putnici htjeli da skrenu prema tom kraju. Vodič se međutim odlučno uprotivio rekavši im: »Ne, ljudi! To nije oaza, to je varkale — fata morgana — prirodna pojava, t. j. samo silka neke udaljene oaze. I vodič je mogao jedva jedvice zadržati putnike na pravom putu. Varkale je žarila sve jače, postalo je nesnosno.

Nisu dugo putovali, kad su opet ugledali na jednoj strani još jasnije zelene drveće, a nekima se pričinilo, da čuju šum bistrog vrela. Misleći da je to

Pa će se poradi toga razbještati ulicama i trgovinama, putevima i zasecima. Zaklonit će se među ograde i plotove. A sanemarit će gozbu Njegovu, koju je pripravio. A On će poslati glasnike, da pozovu siromahе i sakate, siljepe i hrome, neka dođu barem oni, da Mu se napuni kuća. I onda veli: »Kažem Vam, da nijedan od onih, koji su bili porvani, ne će otmisliti moje večeres, t. j. koji se nisu odavali, ne će imati života vječnoga u Kraljevstvu nebeskom (Luka 14, 16—24).

Prvi su kršćani pravo razumljeli poziv Učiteljev. Zato: »svi su oni bili jednodušno postojani u molitvi i lomljenju hljeba, (svetoj Pričesti), sa ženama i s Marijom, Majkom Isusovom« (Dj. 1, 14; 2, 42).

A Marija kao Majka Isusova, ujedno je i Majka Njegova tajanstvena tijela, svele Crkve, kojoj je Isus glava. Njezino se materinstvo i zaštita, to više proteže na svakoga vjernika kao člana tajanstvenoga tijela Isusova, što se češće i više združuje i sjedinjuje s Njegovim Sinom u presvetoj Euharistiji.

Tako eto hrani i nagraduje Učitelj svoje vjernike.

SVETA MISA

doista svoje duše, putnici se pomamno skrenuli s puta ravno prema zamamnoj pojavi. Vodič ih je odlučno odvraćao vijeravajući ih, da je i to samo varka, i ne stvarna oaza. Nu nije upio. Jedan od uzrujanijih putnika trgne revolver i ubi je vjernog vodiča. Umirući vodič pruži ruku, da im pokaže pravi put.

I mi smo putnici, koji putujemo opasnom pustinjom zemaljskog života u vječnu domovinu. Svaki čas ukaže nam se sad ova, sad ona, s jedne ili s druge strane zamamna silka sreće. Za srećom naša natrav neodoljivom snagom čežnje. Nu doskora samo razočarani, jer svu te tuk pustite varke... fata morgana!

Naš vodič Isus Krist ne prestaje pokazivati nam pravi put govoreći: »Ja sam Put, Istina i Život«. Ljudska sloca ne sarno da ne sluša, već ubjiva svog vjernog vodiča, razape Ga na križ. Ali Isus raspet pokazuje rukama pravi put, koji vodi u život sretni, u život vječni. U sv. svrhu se nepristano žrtvuje u sv. Misi.

milijuna ljudi. Za rad je bilo onespobojnije 29,500.000 ljudi. Bez krova nad glavom je usijed ratnih postrojenja ostalo 21,245.000 ljudi. Jedan milijun djece još ni danas nije našlo svojih roditelja. Bez obitelji i bez znanjavanja je usijed rata ostalo 45 do 50 milijuna ljudi. Ratni troškovi su iznosili 375 milijuna zlatnih dolara, što znači trostruko od troškova prvog svjetskog rata. Kada sve ovo znamo, onda najbolje možemo shvatiti svu strahotu zločinač. ke djelatnosti onih koji nastoje, da svijet upletu u treći svjetski rat, koji bi bio još strahovitiji od prošloga i koji bi donio svijetu još užasnije strahotmatike donosi ljepšaja, prema kojem će još strahovitiju bijedu i još brojnije žrtve. Osobito u listopadu, mjesecu koji je posvećen Kraljici Mira, moramo ustrajevati naše molitve za uspostavu mira i kršćanske ljubavi među narodima svijeta.

»Ja sam spasenje puka, veli Gospod, iz koje god nevalje povuče k meni, uslišat ću ih i bit ću im Gospod do vjeka.«
Is Ulaza danadanje sv. Miso

PRIPIRAVA ZA SV. PRIČEST

Razlikuje se daljnja i bliža priprava za sv. Pričest. Daljnja sastoji u revnom nastojanju oko savršenstva, a to se s pravom očekuje od svih onih, koji često primaju u svoje srce presvetoga Boga. Kao bliža priprava zanima nas ovaj čas samo ona, koja je potrebna, da nam ovaj sveti Sakrament bude sredstvo za poratit u savršenost. To se sada mora biti u stanju milosti, to se samo po sebi razumije. To je temeljni uvjet za sve bez izuzetka, inače je ovaj Sakrament izvor propasti.

Bliža priprava sastoji se u trostrukom činu ili osjećaju srca, i to: u živoj vjeri, dubokoj poniznosti i vrućoj želji.

Tko se približava ovom svetoj stolu, mora ponajprije probuditi živu vjeru, te najvrdje držati za istinu, da je u svetost Hostiji istinu i stvarno prisutan ovaj Bog-Čovjek koji u nebu sjedi s desne strane Boga Ocu i sve izabrane ispunja nezakazanim slavljenjem. Za vjera treba da je čvrsta, nego ih kad bismo Krista ugledali vlastitim očima i doticali Ga se vlastitim rukama. Ovakovom živom vjerom bio je ispunjen sv. Ljudevit, francuski kralj. Kad se jedno jutro nalazio u svojem kraljevskom odayama, dotrči netko k njemu i pozove ga, da dođe u dvorsku kapelu, jer se tamo Isus s Bogu Ocu i u posvećenj Hostiji u liku malenoga djeteta. Mjesto da pohl; u kapelu, kažu, da je kralj odgovorio: »Ako ima koga, tko dvoji u prisutnost Isusovu u svetost Hostiji, reka ide da vidi čudo. Sto se mene tiče, ja sam osvjedočen u prisutnost Isusovu u presvetoj Hostiji čvršće, nego li, kad bih ugleda tamo ugledao vlastitim očima.«

S vjerom treba da u bližu pripravi na sv. Pričest spojimo i ljuboku poniznost, kao i svoju poštanjie prema krajnim veličanstvom i veličinom onoga Boga, koga ćemo primiti u svoje srce. U tu svrhu možemo si predložiti Krista na Njegovu prijestolju mlstii, okružena brojnim Anđelima, koji padaju pred njim ničice, kao pred svojim Gospodinom i Bogom. A kad ispredimo beskraju veličnu i uzvišenost Božjega Sina s našim vlastitim malim životom i bijednim grijeshnim životom, ne će nam biti teško, da u svojoj poniznosti i strahopoštivanju optujemo riječi vojničkog časnika iz Evanđelja: »Gospodine, nijesam dostojan da unišeš pod krov moj«. Kako li je bilo veliko poštovanje i poniznost, koju je imao sv. Jeronim kod primanja zadnje sv. Pričesti! Kad se svećenik približio s Presvetim Sakramentom, zamolio je Svetlac, da ga polože na голу zemlju, i skupio je sve sile, bacio se na koljena i tako duboko pognut i udarajući se pokajnički u prsa primio sv. Pričest.

Treba napokon da kao bližu priprava probudimo u svom srcu onu ljubav, iz koje će sama od sebe n.č. živa želja primiti k sebi nebeskog Gosta. Da tu želju možemo postići, treba da se uoobremeno u razmatranje čuštene ljubavi i dobrote Božje, koja na nas baca sjajne svoje zrake iz ovog preagvetog Sakramenta. Treba da promatramo onu nemjernu milost i naklonost, po kojoj se Bog-Čovjek, ne pazići na svoju beskraju veličnu i našu bijedu, udostojava, da s ide u naše srce i s nama se najuže sjedini. Sv. Hrizostom hoće, da svje, galeko od hladnoće i mlakosti, pristupamo k ovom stolu s pravim žarom ljubavi i vaternom željom. Da mogne-mo tu želju u sebi lakso probuditi, možemo si predložiti Spasitelja kao ljubećeg zaručnika ili svemog prijatelja, ili kao njezino oca, brižljivog pastira, nebeskog liječnika, božanskog vođu.

JEDAN DAN U LIZJEU

Božja Providnost i zlo u svijetu

Bilo je to godine 1936. U mjesecu kolovozu. Stigli smo preko Austrije, Svajcaraka u Paris, glavni grad Francuske. Nakon dva, tri dana razgledavanja u tom gradu otisli smo na sjeverno Liffie. Nakon dvosatne vožnje brzim vlakom, koji nigdje ne staje, bili smo ondje. Tu smo imali obaviti svoju pobožnost u svetištu sv. Terезije od Djeteta Isusa.

Zapamtili smo se dakle iz željezničke stаницe ravno u crkvu časnih sestara Karmelskog reda. Taj dan bilo je vrlo mnogo pobožnih hodočasnika. Prisustvovali smo sv. Misli. Obavili svoje pobožnosti. Bazarili u kapelici, u kojoj se čuvaju tjelesni smrtni ostanak sv. Terезije. Voksom su prečivali u obilježju svetice, i čini ti se, da je to ona i onakova, kakovu vidamo na našim slikama i kipovima.

Kad smo se udaljili od kapelice, približi se k vodi našega puta oca, živahn, pokretna i mladotika, ali veoma podrnika starija, naša suputnica silikacija, sada već naučena. Blijedi zametom, da se je propila kod glavarice samostana, nje li našla među novčanin darovima banknotu od 1000 dinara, koju je ona zabunom bacila preko željezne rešetke k sv. Terезiji umjesto 100 dinara. To je doista velika zabuna za čovjeka na dalekom putu, u tuđem svijetu.

I pošao je voda u sobu za posjede, da pozove glavaricu samostana i izvidi taj nemili slučaj. Nakon kratkoga čekanja otvori se čama naša prijateljica, koja se zove Helena, s kojom je stvar otežala, nakon što je ona pregledala darovane novčevnice u kapelici sv. Terезije. Prijateljica je dakle pošla u kapelicu, gdje leže ostaci njezine svete sestre Terезije. Prijateljica je našla bila glavom sestru Svetlana Marija Paulina, koja se zove u redu č. sestra Agneta od Isusa.

I tako smo imali prikazu od glasnog svete ostanak u ovom samostanu, glavaricom samostana u kom je živjela i umrla sv. Terезija. A glavaricom je bila njezina vlastita sestra, koja je još to i danas, premda u visokoj starosti od 88 godina. Ove je godine slavila 67. godišnjicu redovničkog života i 65 godina ženitvenih zavjeta, srubinske zaruke.

Ali to nije bilo sve. Poslije toga smo se uputili u muzeji Terезije. To je čudna soba u koju se ulazi iz same crkve. I tamo se čuvaju stvari, kojima se služila sv. Terезija u svom životu od ranoga djetinjstva u svoje blažene sestre. Sve je u tomu muzeju kao da za je uređila sama sv. Terезija i kao da u njemu i sada sve redi i čuva, kao svoje druge uspomene.

Videli smo tamo krsmn haljinu sv. Terезije. Bismo igračke, kojima se koristila još u djetinjstvu. Tamo su male lutke kojima se zabavljala, i to ih je vidjela neka djevojčica, pa otišla je: »Vede lutke!« A druga prijateljica: »To je moja prvopričelnica!« Terезija se naime voljela igrati prizorima iz svojih pobožnih vježba, pa tako i s lutkama, koja je predstavljala prvopričelnicu.

Nadale su tamo njezine školske knjige. Njezine bilježnice. Njezina školska torbica. Molitvenice. Njezine kose, koje su joj odrezali, kad je stupila u red. Njezine svjetovne haljine, u kojima je bila prigledom obreda pimanja redovničkih haljina. Njezine druge redovničke haljine. Kriš, načinjen od jedne daske, koja je bila upotrebljena za njezin ližes. Palmina grančica, koja su joj stavili u ruke, kad je mrtva bila položena u ližes. S tom palmom su bičele redovnice označiti, da je sv. Terезija umrla kao mučenica Božje ljubavi. Tako je ona to sama za sebe Terезije.

Kad je sv. Otac Pije X. 10. lipnja 1910. dopustio, da se prevede postupak za proglašenje blaženom sestre Terезije od Djeteta Isusa, iskopali su njezin ližes. Njezino je tijelo bilo u raspadanju. Samo je ova palmna grančica bila savršeno zdrava. Time kao da je Spasitelj bilo očito pokazati, kako mu je drago mučeničtvo ljubavi sv. Terезije.

U vrhu samostana je iz mramora našinjen kip svetinica oca i njezine. On prikazuje oca i djeteta, koji su s njim u tom vrhu na Duhove 1887. povjerila svojem ocu odluku, da želi stupiti u

Karmelski red. Taj je događaj prikazan u mramoru u naravnoj veličini. Razgledali smo taj svetinik muzej. I tako kao da smo proživili samostanski život, do godnjake jedne svete. Tako je to nas dovelo. Strahopodijanje pred Sveticom, koja je u tako kratko vrijeme postigla toliku svetost i još je živjela, što su kod njezina proglašenja blaženom (1923.) i svetom (1925. priustvovala sve četiri njezine sestre redovnice.

Oprostili smo se sa svetim sv. Terезije, da se uspeno na brežuljak pred njime, gdje se gradila ova ogromna bazilika svetice. Njezine su silijene obložene veoma ugodnim mozaicima, obojenim pločicama u blagim bojama nebeskoga života. Gornju su crkvu dogradivali. Iza crkve je unaokolo prekrasni križni put, na koji se uspinje i silazi stubama Baziliku je blagoslovio g. 1937. kardinal sv. Otac Papa Pije XII., kao kardinal državni tajnik. Vratili smo se poslije podne na željeznicu, stanicu u Lizjeu, puni pobožnih osjećaja i pouzdanja u Sveticu, koju smo izručili sve potrebe svoje i svojih rođaka i znanaca kod kuće.

I kad je dojurio prvi brzi vlak, polovica se naših hodočasnika zabunom usela u nj. A sasvim krivo, jer je to bio brzi vlak I. i II. razreda, a mi smo imali voznu kartu za brzi vlak III. razreda. I voda se s njima uspeo, da im bude tumač i obrana.

I došla je trebalo. Pratičac vlaka tražio je od svakoga nas trostruku vozačaru kao gloub. Nismo mu htjeli dati. Pozivali smo se na zabunu i ravnateljstvo u Parizu, s kojom ćemo tu stvar uređiti. Neprestano nas je uznemirivao, ali je pred Pariz: nestao.

SVEJEDNO JE ...

Svejedno, da li te tako tuje. Misli, što ih misliš, tvoje su. Svejedno, da li te tako gleda. Djelo, što ga učini tvoje je. Svejedno, slijedi li te povorka znatiželjnika ili si sam u obilju misli i djela; jer tvoje želi ti tvoje dobro — tvoje je.

PODLISTAR

Jedva je mignuo Ueška. Još je sve mirisalo po proljeću, još je svuda cvalo dizele u prvom svodu, a Sonja je znanom gledala, kako se kroz zeleno grnje prosipaju prameni sunčanih zraka. Bili su to prvi jutarnji sati, a ujedno i najljepši za cijeli dan.

Sonja je očekivala oca. Znala je, da će kao obično u tako divno pročetno jutro doći k njoj, da govori s njom od srca k srcu. Ta ona je bila njegovo jedino dijete, njegovo jedino bogatstvo, što ga je pojedovao. Međutim, časovi su proizali, ali on nije došao. Neki čudnovati nemir počeo ga uvlačiti u njezinu dušu. Tjeskoba, bežanja, što li, počeli su pomalo prevladavati njezinim srecem. Nekoliko je puta prošetala stazom do ceste, odakle je trebao doći. Uzalud! Cesta je bila prazna. Onda se sama uputila kući...

U kuhinji je stara Marija punila putničku torbu s jelom. Bila je blijeda, a oči su joj bile zalivene suzama. Sonja nije ništa pitala. Pojurila je u oćevu sobu i ugledala ga, kako se sprema na put. Stala je naslonivši leđa na vrata: »Oče, što ti znači?« »Duhnost me zove. Dobro sam briožav. — Njihovi su se pogledi sreli. Sonja je dalje pitala: »A kuda ideš?« — »Preko mora.« Očajnjaki pogled pojavio se u očima djevojke. Suzu su počele padati... Znala je, da je otac bolešljiv, znala je, da je put opasan i dug. Znala je, da još samo njega ima...

Sad je on prišao svome velikom djetetu. Privuklo ju je za ramena i dugo gledao u oči. Htio joj je reći mnogo toga, ali nešto ga je steglo u grlu, i on je izgovorio samo jednu rečenicu: »Budi dobar i misli na mene.« Onda se njegovo okrenuo — otišao k prozoru. Sonja se nakon nekoliko časaka približila

Mnogi si već među vama postavio pitanje — kako se slaže zlo u svijetu s Božjom providnošću. Zlo je li duhovno — grijeh, ili tjelesno — nevolje i nesreće. Zašto Bog dopušta, da se toliko zla događa na svijetu? Zašto ga ne sprečava, kad je svemoguć?

Duhovno zlo ili grijeh Bog neće činiti, može htjeti, jer je svet, a to znači: Bog voli i ljudi samo dobro, a mrzi na zlo. Ali ipak Bog i grijeh dopušta i trpi. Ne sprečava ga, makar bi mogao. Bog je čovjeka stvorio slobodnim. Sloboda izbora je veliki Božji dar. Radi toga je i sam Bog cijeli jednako, kao i sve drugo, što je stvorio. Upotrebili li slobodu za zlo, sam je kriv kao učenic, koji od učitelja stečeno znanje na zlo obraća. Kad bi Bog vazda sprečavao svako zlo, ograničio bi i slobodu čovjeka i slobodu svoju. Čovjeku bi slobodu ograničio, jer bi čovjeka u nekoj ruku silio na dobro. A svetu bi slobodu ograničio, jer bi bio ovisan o zloj pojedincu, te bi morao davati štoviti milost, što je neko pakosni. Ali nije potrebno, da Bog vazda sprečava zlo, jer zna i zlo obratiti na dobro. Marija Magdalena je svojim raspuštenim životom učinila mnogo sablazni. Međutim se Božjom milošću obratila i od javne grijehnice postala velika pokornica i velika svetica. Ugodnici Božji: Sveti Toma, Sv. Pavao, Sv. Augustin i bezbroj drugih jednako tako su od grešnika postali veliki sveti. Svi su ovi od grešnika postali pravедnici, te su istinu živi svjedoci, kako Bog i zlo obraća na dobro.

Tako se zlo ili nevolje i nesreće na svijetu dopušta Bog čak zato, što je dobro. Dopušta ih za svrhom, da se grijehnic obrate i ne propadnu zauvijek. Bog je kao otac u obitelji koji kazni dijete, da ga upozori na to, što djelo i da ga popravi, ili kao liječnik, koji reže i pali ranu, da bolesniku spasi život. Životna nesreća često puta daleko jače djeluje i peče čovjeka k pameti dovine, nego svi drugi grijesi i molbe pametnih i krepkih ljudi. Dijete je umrlo prije nego je došlo k razumu i došlo je sigurno u nebo. Da je ostalo na životu, roditelji bi ga razmazali, pošio bi strupom i možda zauvijek propalo. Na-

oko je to zlo u obitelji, a za dijete i teško neproživljivo stvarno dobro. Misli, daš radi svoje ljepote umrla i očaj, najednom oboji i izgubi ljepotu. Nakon izgubljenosti je ljepote postao okroman, ponizan i bedan. Nesreća — bolest ga je ovestila i učinila plemenitom čovjekom, dok bi bez nje bilo oholica najgora vrste. Bogatiji, zaljubljen u svoje bogatstvo, misli da mu je bogatstvo bog, pa ne ide ni u crkvu, niti se Bogu moli, a niti svete sakramente prima. Dode nesreća i nestane bogatstva. Šta sada? Otvore mu se oči i on sudu: kako sam bio lud, kad sam nade polagao u bogatstvo Otrijezilo se. Uozbiljilo se. Opet polazi u crkvu, Bogu se moli i živi krepkosno poput drugih poštenih ljudi.

Ni sreća se zlih ljudi ne protiviti Božjoj providnosti, jer Bog potpuno naplaćuje teš na drugom svijetu. Spasitelj je otvoreno izjavio, da će mnogi, koji su ovdje na ovom svijetu bili pravi, tamo, na drugom svijetu, biti posljednji. I obratno, mnogi, koji su ovdje bili posljednji, tamo će biti prvi (Mt. 19, 30). Međutim i opaki ljudi čine bar nešto dobra na svijetu. Kad ih Bog obdaruje i vremenitim dobrima ovoga svijeta, hoće im ovdje sasvim naplatiti dobro, što su ga načinili. Božja pravodnost traži, da se svako dobro nagradi i svako zlo kazni. Opakima se dobro nagradu na zemlji, jer na drugom svijetu posoj; za njih samo kazna. Bog nagraduje opake i zato, da ih dobročinstvima gane, nebi li se obratili, pokajali i spasil. Nisu rijetki slučajevi, da se opaka čovjeka ne može ni najgorim kaznama i zlobi odvratiti od zla, nego smokla i obrati blagost i dobrotu. Radi toga i premudri Bog, koji najbolje pozna ljudsku narav, čak čovjeku prijeti kaznama t. j. nesrećama i nevoljama, a čas opt čovjeka pogladi i pomiluje dobrima ovoga svijeta — samo da spasi čovjeka. Konačno, nijedan grešnik, makar izgledao kako sretan, ipak nije potpuno i stvarno sretan. Sreća je zlih ljudi samo spoljna i prividna. Nije sve zlato što sjaji. Ni sretno sve ono, što izgleda sretno. Zle ljudi grize i muči savjest. Oni nemaju nikada mira, a bit miru nema prave i potpune sreće.

RUŽICA MALE SVETICE

k oću. Stala je tik uz njega, naslonivši glavu na njegovo rame i plakala... On je obuhvatio njezinu glavu i utišao na nju i činski cjelov. Počeo je govoriti: »Blešo su je, kao što su dijete tjelesno. Često puta je ponovio jedno te isto. Završilo je riječima: »Preputimo te u ruke Božje.«

Iste večeri Sonja je ostala sama u kući sa starom Marijom. Oćevim, oćevim, oćevim počela se tjeskoba u njezinoj duši. Kasno u noć klečala je pred Raspetim i u suzama molila. Činilo joj se, da se pala života kida od nje...

II. Prošla je godina dana. Od oca nije stiglo ni jedno pismo, ni jedna jedinica kralja. Sonja se raspitivala na sve strane. Saznala je, da je poroblod, kojim je on išao, sretno dospio na mjesto. Stvorila je zaključak, da se moralo nešto tamo dogoditi. Pisala je ravno onamo, ali odgovor nije nikada stigao. Nekoliko puta vratilo joj se list s oznakom »Nepoznat«. Izgledalo je, kao da je nestao s lica zemlje.

U njezinoj je duši ličezla i posljednja nada. Mladog, neusklopnog djevojčij bilo je kao planinaru, koji na pola puta izgubi put. Prizvri svjetak crvima oću, sada je zakoraknula u život bez lije tjeleske pomoći i svijeta. Bilo joj je teško i užiti i raditi, ali prilike su je nagmle na to. Međutim, svakoga se dana njezino srce dizalo k nebu i molilo za oćev povratka.

Jednoga dana netko joj je položio u ruke knjigu Male Svete Terезije. Iskra ljubavi, koju je čuvala prema njoj, sada se naglo rasplamala. Bila je sigurna u duši, da će ta Mala Svetica i njoj dobaciti jednu ruzicu Božje milosti. Vjerovala je, da će joj se vratiti oćev Njezinim zasposom. Jednoga dana, dok je u Njezinu Svetištu molila

za njega, nečesto se sjetila, zatražila je znak. Molila je, da u slučaju njegova povratka u toku burbuće godine dana dobije jedan list od bilo koga, gdje joj bilo šta govori o njemu. Njoj samoj bilo je malo čudnovato, kao srca. Međutim, vratila se kući...

Za dva dana, kada se vratila iz gospodstva, našla je kod kuće jednog nepoznatoga, prijatelja svoga oca. Iza kratkog pozdrava on je nastavio: »Sonja, doni sam Van jedan list. Čitaj!« — Nijšta ne slušati, otvorila je pismo. Cijelimi tijelom prošla joj je neka čudna slutnja, kada je pročitala: »Vaš gospodin otac Vas srdično pozdravlja za svoga povratka. I nada se, da će se sretno povratiti. D. M. — 18. IX. 19...« — »Pa ovaj list je pisan osmah, kako je oćev otisao?« — Začudeno je rekla Sonja. »Da, jer se moj prijatelj tek kratko vrijeme zadržao tamo s Vašim ocem, a onda je krenuo dalje. I tek sada se došao kući. Znam, da nemate nikakve vijesti od njega, te sam Van zato oćev donio.« — »Mnogo Van hvala, gospodine.«

Za cijelo to vrijeme Sonja je molila za njega molbu. Savim najvjernije se poluglasno rekla: »Ovo mi pismo dno noć sreću.«

III. Opet je probujala godina dana. Pri bližavala se nova svetkovina Male Sveteice, ali otac se još nije vratio. Sonja je već brojila dane, kada će biti Njezin blagdan. Radovala se i bojala. Fala se često puta: »A što, ako je oćev pismo tek slučajno došlo?« Došao je posljednji tjedan oćevnog vremenika. Nije je sve puno u malom Svetištu i Sonja je bila tamo. Čvrsto je sklopila ruke pred Njezinu molitvu, molila... Nastavak na str. 3.

19. VEČERJKA PO DINGOVIMA 19. X. 1949.

Sv. Misa poslije otkaza: Ja sam spaznje puka, veli Gospodin, ja kojegod svoje povući k meni, uslišat ću ih i bit ću im Gospodin do vijeka. Ču, na- de, moj, zakon moj, prigral svoje ubo i sjetčina usta moja.

U Postanije (Mk. 4, 23—28) uči nas Pavlo, kako treba da postanemo povi ljudi, da odbacimo laž i krađu i da svojim rukama zaradimo. No nam treba tako, da možemo pomagati i drugu. »Srećo! Obnovite se duhom svoje pameti i obucite novoga čovjeka po Bogu u pravdi i iskrenoj svetosti. Zato odbacite laž i govorite istinu svima. Svomu bližnjemu, jer smo udovi drugom. Srdite se, ali nemojte vrijetiti; neka sunce ne zađe nad vašim srdžbom. Ne dajte mjesta davlu. Iko je krak, neka više ne krađe, nego neka se raduje trodi, da radi svojih rukama, što je dobro, da ima, oduvijek da dati i potrebnomu.

Sv. Evanđelje (Mat. 22, 1—4) pripovjeda priču o svadbi kraljeva sina: »U ono vrijeme govorio je Isus velikim svećenicima u prisposobama: Kraljevstvo je nebesko kao kralj, koji je priredio slavu svojevom svadbu, i posla svoje slugu, da pozovu uzvanike na svadbu. Oni nijesu htjeli doći. Opet posla druge i reče im: Kažite uzvanicima, pripravio sam objed, moji su junaci i hrantijaci poklani i sve je gotovo. Dođite na svadbu! Ali oni ne mareći do netko u svoj zasleak, netko u svojoj trgovini. Ostali uhvate njegove slugu, pogrde ih i ubiju. Kad to ču kralj, naradi se, posla svoju vojsku, pogubi ih i ne ubojice, a njihov grad zapal. Tada reče svojim slugama: Svadba je oduče pripravljena, ali uzvanici nisu bili dostojni. Idite dakle na raskrčja, i kojegod nadete, pozovite na svadbu. Kad su njegovi slugu izašli na puteve, aberu sve zle i dobre, koje su našli, i svadbena se dvorana napuni gostiju. Ali kad ude kralj, da vidi goste, ugleda ondje čovjeka, koji nije bio odjeven u svadbenu ruho. I upita ga: Prijatelju, kako si ušao ovamo bez svadbeneg ruha? A on zamjenu: Kralj sada zapovijedi slugama: Svežite mu ruke noge i bacite ga van u tamu! Ondje će biti plač i škripa zubima. Jer je mnogo zvanih, a malo izabranih.»

Penka: Kralj je Gospodin Bog, a njegov sin je Isus Krist, Gozba je vandeoska nauka i sv. sakramenti, a uzvanici su u prvom redu Židovi, koji u kraljeve slugu, Proroke, Apostole i čenike proganjali i ubijali. Oni uzvanici a putevu jesu poganski narodi, a svadbena ruho je ljubav koju treba imati svaki kršćanin. — I mi smo pozvani na gozbu kraljevsku. Nastojmo, da uvijek imademo mnogo ljubavi u srcu i milosti božanske, da budemo toajzini iz ove gozbe prijedi jedamput i vječnu nebesku gozbu.

VLADA BRAZILIJE pozvala je ministra pravde, da pripremi veliku amnestiju, koja bi se odnosila na sve osuđenike, a koja bi imala stupiti na snagu na Badnjak, u isti sat, kad se u Rimu budu otvorila »sveta vrata«.

RUŽICA MALE SVETICE

Nastavak na str. 2.

A kad se kasno poslije podne oprala od Mje, sjezu su potekle niz njezine obrube. Bile su to suze straha i tuge.

Na povratku kući ni s kien nije govorila. Spustila se večer, kada se uzplamtis stubištem. Porzvala je na vratima. Čula je nagle korake stare Marije. Ova je brzo otvorila vrata: »Sone! I suze su zablistale u očima starije. »Što je?« — Pitala je djevojku. I premda su joj plakale, na usnama je držao smiješk sreće. Sonja je na čas začudeno gledala, a onda, kao da joj je nešto puco pred oči: Porzula je, što je brže mogla u sobu. — »Oče moje!« — »Dijete moje!«

Dugo su bili razgripani. Sutnja i suze bili su svjedoci velikog i srećnog časa. A u kutu je stajao kip Male Svetice, koja je dobacila Svetolj štovateljici jednu ružicu...

Razgovaraš li se s Isusom?

Poslije dugih godina sreća sam se s jednom davnom poznanicom. Rijetka duša, sva predana radu i molitvi. Pripovijedala mi ovo:

»Jednog dana silazim niz stepenice moje kuće. Sretnom malom djevojčicu, koju susređu, s molitvenikom u ruci. Zastavljam je:

— Bila si u crkvi?

— Da! —

I nehotice je upitam:

— Jesi li razgovarala s Isusom? —

— Razgovarala? Ne, je sam molila!

Kako bih razgovarala s Isusom?

Zurila sam se na posao, a i nije bilo vremena za tumačenje.

— Drugi put ću ti kazati. Sjeti me!

Prošli su dani. Ja sam zaboravila na moje obećanje, ali djevojčica nije zaboravila.

— Molim vas, — zaustavi me jednom, — rekli ste mi, da ćete me naučiti razgovarati s Isusom! —

— Ah da, imao pravo, što si me sjetila... —

Pođi smo.

— Vidis, draga, ti želiš znati, kako se možeš razgovarati s Isusom u crkvi?

— Da, obzljilno će mla, jer ja sam molim... —

— Znaš, ti Isusu možeš sve reći, sve svoje male brige. Možeš mu pričati, kako ti je u školi, koji su ti predmeti najteži, a koji lakši. Možeš mu ispričati, kako si prošla dan. Jedni ti uvijek bilo dobra i poslušna. A onda Ga možeš zamoliti, da ti dađe volje i ustrajnosti u radu i molitvi.

— Ah, tako? Kako je to lijepo! Hvala vam, mnogo vam hvala!

I mala je otišla sva sretna, što se može sada razgovarati s Isusom. Drugi put

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

me moja mala nećakinja, djevojčica od pet godina, zapita:

— Kako ti, teta, toliko u crkvi molis i tako dugo, a meni je dosadno. Gledam oko slike i oltare, pak i to mi je do sadno.

Pokušam opeti!

— A zašto se ne razgovaraš s Isusom, onda ti ne će biti dosadno.

— Razgovarati... s Isusom, a kako to?

— Eto, vidiš, sve ćeš Mu ispričati. Kako je kod vas! Kako sada imaš malu seku, koja je vrlo draga, samo kadkad plače, onda je tebi žao. Možeš Mu pričati, kako bi rado pošla na more, ali jer mama ne može radi seke, onda i ti si rado ostajes u Zagrebu. I mnogo toga možeš pričati Isusu. Njemu je sve to drago čuti.

— A, tako... —

Kad sam nekoliko dana kasnije zapitala malu:

— Je li ti i sada dosadno u crkvi?

— Ah, ne, teta, sada se razgovaram s Isusom, — glasio je veselid ogovor.

Ove istinite i proživljene dječje misli i riječi mogu da i nes odrasle, osobito roditelji i odgojitelji, potaknu na razmišljanja, pa da i mi pokušamo, kako bi duše naše dobre neđudje dječice upravlili prema... Isusu, a i sami se naučili razgovarati s Isusom.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Plemenit i neplemenit

Plemenitost i neplemenitost, u svrhunaravnom smislu, plod je naših odnosa prema Gospodinu Bogu.

Plemenit se mnogo Bogu mol, provodi nad sobom strogi nadzor. Neplemenit, ako se mol, to je puki formalizam (vanjština), u svojoj se savjest ne usuđuje spustiti, jer ga strahom napunja njezin nerv i griznja.

Neplemenit se razmeće svojim znanjem, da sebe istakne, a bližnjega poniži; a plemenit zakriva svoje znanje, kad bi ga drugi mogao teško podnijeti, ali ga spremno pokazuje, kad njim može bližnjemu biti od koristi.

Neplemenit žudi druge po sebi u žlu; — a plemenit gledajući svoje pogreške, vada misli, da su drugi bolji od njega.

Neplemenit, ako već ne može prijedi preko činjenice, da je drugi nešto dobro učinio, onda mu, jer je sam lašt, i nezaređena srca, podmeće isti nakarati; a plemenit je veselo i srećan, kad netko što dobro učini i nije mu na kraj pameti, da tada dobro djela žu tumači.

Neplemenitu je krivo, kad se drugome iskaze priznanje, dadne nagrada, ali naprojekt želi da se njemu uvijek pleše, uvijek kadi, uvijek klade; — a plemenit se tuđoj hvali iskreno veseli, a pohvalu sebi, ako je i prama radi finocē, da drugoga ne uvrijedi, u svom je srcu odijaja i misli na svoje grijeh i pogreške.

Plemenit mnogo štiti, neplemenit mnogo govori.

Neplemenita vodi strast, hladan razum, koji nije ogrtjaja zraka Bože milosti, unučenost i taština; a plemenitima upravlja Božja milost i krepost, a napose poniznost.

Plemenitost od Boga dolazi i k Bogu vodi, zato neka živi plemenitost!

IZLET NA TRIGLAV

Jednog lijepog sunčanog jutra, u drugog polovici srpnja, krenuo sam iz Zagreba na svoj godišnji odmor sa ciljem — Triglav. Nisam išao prvi put. Mjesecima sam se dogovarao sa znanjcima na zajednički turu, ali neuvjerenične zapreke osujetile su sve planove. Odušio sam krenuti sam, lujem do Mojstrane, u nadi da ću se tako moći priključiti nekoj grupi turista. Prenoćio sam u Dovju. Oko crkve, u kojoj sam jutro silazio sv. Misu, nalazi se groblje Dova i Mojstrane. Tu je među ostalima pokopan niz planinara iz dalekog svijeta: žrtve Triglava. Kraj ulaza u skitstiju nalazi se grob Aljaže (1827.), dugogodišnjeg tamošnjeg župnika, koji je zaslužen za razvitak turizma u Julijskim Alpama kao riječko turo. Po njemu je nazvan »Aljažev dom u Vratih« (1015 m), odakle imamo vjebanost pogledi na »sjevernu stenu« kao i na sam vrh Triglava. Njegovo ime, koji je prvi put išao u Triglavski dom na Kredarici (2515 m). A kom se bi bio pomat »Aljažev stolp« (2866 m) na samom vrhu Triglava?

Bio sam »svjedokom«, kako je jedan student-Slovenac pred Aljaževim domom tumačio svojim drugovima iz Beograda i Sarajeva: »Čudno ti je, da su se alpinizam u Sloveniju uopće vrlo mnogo činili svećenici.«

Do »Aljaževog doma« išao sam sam, dva i pol sata dobrog hoda. Kod sinja Peričnika nisam se ovaj put ni zastavio, da me ne bi pretekli turisti, koji su imali isti vlakom, a za koje sam znao, da će također htjeti prenoćiti u »Aljaževom domu«. Spavao sam u sobi broj 18, pod krovom, a nije mi pokvario san ni loših glasa toga broja ni diskretno hrišnje gosa na drugom krovetu, čovjeka od preko 60 godina, koji je prvi put išao na Triglav, i to u dugim hlačama, sa bešom na glavi, a s aktovkom u ruci. Sutradan poslije podne video sam na svoje asprepaštenje, kako je taj stari veterani stigao na Kredaricu te bez odmora i okrepe pošao na vrh, takvim tempom, da sam se bojao, da ga ni gore ne će moći zastaviti i da će na drugu stranu pasti dole!...

»Toniljškoviim pute«, koji je strm, ali osiguran klinovima i blocom, hodao sam opet potpuno sam — mjesto propisana 4 sata malo više od 5 sati do »Staničeve koč« (2822 m), koja se na-

lazi na svršetku uspona iz Kota i Krme. Nije mi bilo krivo niti sam se stidio, što su mnogi drugi išli brže. Imao sam namjeru da ostanem 3—4 dana na Kredarici i zato mi se nije žurilo, pogotovo kad sam već u sata ujutro bio na nogama. Nostio sam razmjerno tešak teret, ne samo zbog odijela (zbog zimo u visinama) i provijanja, nego i zato, što sam imao kod sebe skoro cijeli pribor za sluzenje sv. Mise. To mi je nalagalo oprez, ako nisam htio doći do cilja apatičan i iznemožen. Osim toga sam se štanjem Kugyevih dijela, toga sam se štanjem Julijskih Alpa, bio pripravio na sužavanje sjeverne stene, koja je nešto od najveličanstvenijeg i Julijskih Alpa, a koja se možda najbolje vidi baš s puta, kojim sam išao. Nisam mogao razumjeti, a danas još manje razumijem, kako velika većina turista ide samo za tim, da u zekordno krutom vremenu prevale neki put, dok pri tom izgubi ono, što je na tom putu najljepše. Dok hodam po klinovima dok s jedine ili druge strane imad strme ponore, ne možeš uživati neki pogled, nego se moraš zaustaviti...

Kraj »Triglavskog doma na Kredarici« (2515 m) podignuta je Aljaževlje zaslugama mala kapelica, u kojoj je prije rata za vrijeme velike sezone bila redovita nedjeljna služba Božja za turiste. U ratu je i kapela stradala, baran ciltar. Jedine 1948. 8. kolovoza u 11.30 sati, nakon povratka s vrha Triglava prikazao sam tamno sv. Zaru, svoje prvu na Triglavu, a kako mi je rečeno, i prvu od svršetka rata. — Sad sam tri dana ostao na Kredarici, a svaki je dan počeo sa sv. Misom... Za čovjeka, koji vjeruje, a pogotovo za svećenika je to doživljaj svoje vrste. Tu kao da je već došao »bliže Bogu«, kao što imadmo 2000 m visine uopće nestaju sve razlike među ljudima te postoji samo još jedan neštampani znak — zlatna solidarnost planinara...

Kako se ide na vrh? Je li tešak put? — To je vječno pitanje onih, koji još nisu bili na Triglavu. A dobit ćete različite odgovore. Da je strmo, da je teško i opasno, da je lagano i za svakog, i silčno. Svi su ti odgovori donekle i opravdani. Ide se većinom, da ne kažem skoro isključivo, po klinovima. Strmine su velike, na više stotina metara, a greben zna biti vrlo usak, u od mjera. Jaki je vjetar skoro stalan

gost. Ipak je cijeli put tako osiguran, da i netrenirani sinovi ravnice, ukoliko ne dobiju vrtlogavice, mogu jako na vrh. Ali je put opet i tako optesan, da i rutinizirani planinari može stradati, a ima primjera za to u blizjoj prošlosti. Nije rijedak prizor: da naročite žensku vođu na konopcu — oprostite na izrazu — kao medvedja na lancu, a da ipak ne dođu na vrh... Ako žilci popuste, sve je uzalud...

Nije doša doći na vrh. Treba imati još i nešto sreće. Vrh je nešto u magli, u oblacima. Onda kao da nisi bio na Triglavu, jer ne vidiš ništa! Bio sam svjedokom, kako je jedna veća grupa, i to baš iz Zagreba, jedno veće stiga na »Staničevu koč« (2332 m), kad su svi vrhovi bili u gustim oblacima, a koja se sutradan »demoralizirana« vratila u Mojstranu ne vidjevši zapravo ni pravac, u kojem leži vrh Triglava. I toga imal Ali ako imaš sreću te iskoristiš »pravu trenutak« (ovom izrečicu među 5 i 9 sati), onda je pred tobom korana panorama Julijskih Alpa, a pogled te nosi do Grossglocknera (3796 m), do tiroških i švicarskih planina i do mora. Onda zaboraviš na svaki trud i umor te shvaćaš, kako bi ljudima moglo biti lijepo i dobro na ovoj divnoj zemlji...

Triput sam 1949. stajao na vrhu Triglava, a sreća me je pratila — uspjehom prljeniji broja 18, koji je nepozvan stajao na početku mog godinjaneg odmora...

MOLITVA

Molitva nije traženje sebe, uslužnost sebi, lični i privatni čin. Molitva je sudjelovanje u molitvi samog Krista, sudjelovanje u pjesmama poklona i večljanja cijelog nebeskog dvora; ujedinjenje osobne i darovane ličnosti sa skupnim čežnjama i molbama čitave katoličke zajednice. Katolici nisu osamijeni, nisu nastavljači, protivnici, stranci; ili nepriljubljeni jedni drugima; siročje napuštenice, izgubljenici; niti su ravnodušni ili samozadovoljni. Ne, kršćanin su braća, udovi istoga tijela, članovi iste Božanske obitelji, istoga naroda Božjega. Kršćanin je život u svojoj bitnosti zajednički, život s drugima i za druge, zajednički život; život jedinstava, poživtvenosti, usajomnog poipomaganja: jednom riječju duhovna zajednica Sveth.

26. Ranjena čovjekova zarav

U naše doba zahvatila je duhovne poput neke divovske epidemije opasna za bluda, naša nauka, tako mlila a koju tako rado vjeruju: Čovjek je dobar. Ako li on upravo toga ne radi dobro, krivnja nije na njemu, već na lošim društvenim i gospodarskim prilikama. To je nauku izmislio Jeanne Jacques Rousseau (Zan Zak Ruso).

Čovjek je dobar? Nipošto. »Osvjetlanje i mišljenje čovječjega srca sklonio je na zlo već od mladosti« (I. Mojs. 6.21). To je istina. To je Božja obaja, a osim toga i dnevno iskustvo. Tumač nam tome pruža i sv. Pismo. Istočni grijeh što su ga učinili Adam i Eva u zemaljskoj rami, kadno su prekršili Božju zapovijed, prošao je kao baštinski grijeh na sve njihove potomke (Rim. 5.12). Mnogi ljudi u ovoj nauci nalaze potekloću. Kako mogu ja, vele, biti kažnjen za nešto, što nisam počinio, kako mi se može upisati u grijeh one, što nisam uradio? Potekloća je u nezazumijevanju. Treba razlikovati grijeh kao djelo i grešno stanje kao posljedicu toga djela. Mi ne baštinski grešno djelo praroditelja i ono nam se ne upisuje, niti smo mi za nj kažnjeni. Kad dakle neko dijete umre u stanju istočnoga grijeha, a još nije počinilo osobnoga grijeha, ono ne će podnesti muke u paklu. Ali smo mi svi donijeli na svijet sa sobom grešno stanje — izuzevi jedino blaženu Djevicu Mariju, i prema tome radamo se na svijet kao grijehnici, s teškom krivnjom na duši. Otetu nam smet darovi, što ih je Bog praroditeljima darovao preko naravi i koje su oni imali prenijeti i na svoje potomke. Grijeh je porušio povećujuću milost, koja je bila kao pečat djetinjstva Božjega, i zalag buduću potpune nebu, kad se taj divni Božji dar jednadu izgubio, više ga se nije moglo baštiniti. Izgubljene su i sve odlike, koje su im bile vezane za praroditelja i za sve ljude. Već »svjetljenje razuma; sklad između duševnih i tjelesnih moći; tjelesna bezbratnost, ali je najteži gubitak pravda nebu. Kad dakle neki čovjek umre u stanju istočnoga grijeha, on je zavujek izložen od gledanja Boga, i u tome smislu dolazi u pakao; on ne će podnesti paklenih muka, ali je duševno mrtav i vječno nesvesno.

Istočni je grijeh ljudskoj naravi zradio ranu, od koje ona uvijek krvari i koja je uvijek šala. Rana je zlo, ali razumu. Ako ga se svaki čovjek ne prosvjetli, on može doći dotle, da više ne razlikuje dobro od zla, tamu od svjetla (Iz. 5.20). Mjesto vezan uz vječnoga Boga prepušten je sam sebi, on Bogom drži drvo i kamen, četveronožne životinje i gmizavce (Rim. 1.23). Rana je zadana volji, koja više ne sluša duh i sklonja je na zlo. »Radujem se zakonu unutrašnjega čovjeka. Ali vidim drugi zakon u svojim udima, koji se protivi duhu mojemu; — moram se svi tužiti s Pavlom; — »to je zla požuda, koja vlada u nama. Ona nam ne može učiniti nemogućom borbu za dobro, ali nam je čini teškom. Posljedice su istočnoga grijeha one mnogostruke tegobe života, »teški jamčari« (Sir. 40.1), koji leži na nama; čovjek u raju zemaljskom za nj nije znao. A na koncu goraka smrt, na koju nam se ne da ni misliti, a nitko joj ne može umći. I kao što uzdiše čovjek, tako uzdiše i nerazumna narav, koja je samo radi čovjeka stvorena, pod posljednjama istočnoga grijeha (Rim. 8.22).

Istočni je grijeh velika tajna. Ali onaj, koji se protiv Božjoj objavi te nije čuje, stvara još veću zagonetku. »Čitavi svijet propovjeda izgubljenoga Boga i palj narav, kako unutar tako izvan čovjeka, veli ostroumlni Blaise Pascal. »Bez ove najtamnije od svih tajna mi smo sami jedni najveća zagonetka. Imade jedne nesreće, koja je za čovjeka veća od istočnoga grijeha: a to je obojni grijeh.

100.000 KRUNICA U JEDAN DAN! U gradu Melbourne u Australiji izmislili su 100.000 dijelova svete Krunice (ružarija) skupljeni vjernici u jedan dan i to u jednoj crkvi toga grada (Sv. Franjo) za godišnjicu prvog ukazanja Bl. Gospe u Fatimi. Kroz to vrijeme zvonila su zvana svih crkava u gradu, a crkveni pojačani zbor je pjevao uz pjesme. Majka Božja Fatimska je izvanredno pobožnim načinom, — moljenjem 100.000 dijelova svete Krunice, — bila taj dan počašćena i prošena za razne milosti.

KONGRES DUŠOBRIZNIKA Italije, namještenih po bolnicama, klinikama i sanatorijima, održat će se početkom mjeseca studenog u Rimu, i to pod pokroviteljstvom kardinala Tedeschina (Tedesini). U Italiji ima danas preko 1200 takvih dušobriznika.

VLADA EKVADORA zahvalila se Sv. Ocu Papi Piju XII na novčanjoj pomoći, koju je Sv. Stolica nedavno dala priliku velikog zemljotresa.

KARDINALI I BISKUPI Francuske izdali su zajedničko poslanicu, u kojoj govore o potrebi, da se u Parizu osnuje sveučilišna katedra za katehiku, da bi se na taj način kandidati mogli pripravljati na čast »doktora katehike«.

BEATIFIKACIONI POSTUPAK pokrenut je za jednog biskupa, koji je umro 1892., a koga nazivaju »apostolom Nove Gvineje«. Za njega je Pao XIII. jednom zgodom rekao: »Danas sam video jednog biskupa-misionara, koji je istinu svetae«.

KONFERENCIJA SVIH REKTORA katoličkih sveučilišta održana je sredinom rujna u Rimu, na kojoj je stvorena »federacija katoličkih sveučilišta«. Za prvog predsjednika te novostvorene federacije izabran je rektor katoličkog sveučilišta u Louvanu, a za tajnika rektor katoličkog sveučilišta u Milanu (o Gemelli).

KONGRES KATOLIČKIH LIJEČNIKA s glavnim temom »Čovječja osoba sa stanovništa liječnika« otvoren je u Rimu 24 rujna. Prijavljeno je bilo oko 600 učesnika iz 40 zemalja.

MEDUNARODNI KONGRES katoličkih poslodavaca održan je u Rimu od 4—11. svibnja. Sv. Otac primio je oko 300 učesnika kongresa u audijenciju.

PRINCEZA MARGARETA, druga kći engleskog kralja, primljena je u Rimu 24 rujna. Prijavljeno je bilo oko 600 učesnika iz 40 zemalja.

Za PRIJEVOZ HODOČASNIKA iz Amerike u Italiju avionom upotrebljavaju se veliki transportni aparati. Najveći od njih ima 220 tona, a prima 400 putnika.

KATOLIČKO SVEUČILIŠTE u Nimegu (Holandija) slavilo je 8. svibnja 25 godišnjicu svoga postojanja. Sveučilište je za vrijeme rata prilično stradalo, ali je već skoro sasvim obnovljeno.

KATOLICIZAM U ENGLSKOJ, — Među engleskim anglikancima protestantima zanimanje za Katoličkom Crkvu osobito poslije rata, sve više raste. To nam najbolje dokazuje sve veći broj obraćanja. Za vrijeme rata, 1944. g. broj obraćenika je iznosio 8.723, a 1947. g. ovaj se broj popeo na 10.363. I inače se opaža, da stanoviti engleskih protestanata preme Katoličkomj Crkvi postaje sve prijateljskije. Prije kratkog vremena imali su engleski biskupi svoj kongres u Londonu. Tom prilikom je protestantska štampa vrlo ljepo pisala o Katoličkoj Crkvi, govoreći o njoj kao uzoru stalnosti i žive vjere po kršćanskoj tradiciji.

HODOČASNIKE IZ BELGIJE, među njima i belgijskog ministra »obraćanja«, primio je Sv. Otac Pijo XII u audijenciju u svojoj ljetnoj rezidenciji Castel Gandolfo.

U SVIM CRKVAMA nadbiskupije Utrecht (Holandija) predtama je poslanica nadpastira, kojom se najviše govori za svaku godinu po jedan tečaj iz vjeronauka od svega 25 sati za osamnaestgodišnje mladiće i djevojke.

PROSLAVA MAJČINOG DANA U FRANCUSKOJ. — Kao u svim krajevima svijeta, tako se i u Francuskoj općenito slavi Majčini Dan. Francuski katolici aktivno sudjeluju u proslavi ovog blaždana Majke. Naročito je proslava ovoga dana bila je ove godine u Cherbourg-u (Serturru). Nadbiskup Vachon (Vašon) iz Ottave (Kanada), koji se je toga dana slučajno nalazio u Cherbourg-u, otišao je u cherbourskoj katedrali slaviti sv. Misu, kojoj je prisustvovalo ogromno mnoštvo vjernika. Poslije sv. Mise biskup je blagoslovio vječnice i darove, koje su djeca donijela sa sobom u crkvu, da kasnije tim cvijećem i tim darovima obraduju svoje majke.

SVETA MISA I VJERSKI ŽIVOT. — Sv. Otac običava više puta pozvati k sebi rimske biskupe i tom prilikom im da je upućivata za njihov dušobriznički rad. Tako je i ove godine za vrijeme korizme Sv. Otac pozvao k sebi rimskoga biskupa, govorio im o tome, kako se župnici moraju pripremiti, da vjernici što više prisustvuju sv. Misi, jer sudjelovanje nekrovnoj žrtvi Kristovoj jedan od najboljih načina i sredstava za produbljenje pravoga kršćanskoga života. Češćim pobožnim sudjelovanjem u sv. Misi naše obitelji će postati svešta, u kojima će se više moliti i u kojima će jačati duh međusobnog razumijevanja. Iz sv. Misa raste pravi kulj samozataje, koji je preduvjet svakog duhovnog uspjeha.

KATOLIČKA KARITAS. — Učenički katoličkih koleža i sveučilišta u Sjedinjenim Američkim Državama skupili su među sobom prošle godine 200.000 dolara u novcu kao i razne robe u vrijednosti od 160.000 dolara. Sve ovo je bilo posliednjom među sponazama studenata ratom opustošenih krajeva Europe i Azije.

JAPANSKI CAR primio je u audijenciju novog apostolskog delegata za Japan, monsinjora von Fürstenberga.

BRATOVŠTINA KRŠĆANSKOJ NARUKA. Na poziv nadbiskupa Mejsija E. Kiley-a održala je Bratovština Kršćanskog Nauka svojih godišnju skupštinu u gradu Milwaukee. Na toj skupštini je učestvovalo 145 zastupnika i predsjednika ove Bratovštine. Oni su dohrlili iz dalekih i bližih strana Sjedinjenih Država, Hawaja, Aljaskie i Portorika. Skupština je u svojim sjednicama od 20—23. rujna t. g. usvojila važne i korisne zaključke z. sv. buduć rad.

KONGRES KATOLIČKIH NOVINARA. — Prigodom Svete Godine održat će se u Rimu tokom vježboće kongres katoličkih novinara. Istodobno će se u Rimu održati i međunarodna izložba katoličke štampe. U svrhu priprema ovoga kongresa i ove izložbe održan je u petak 18. rujna u Ljubljani njegovim nastajnikom delegata udruženja katoličkih novinara iz raznih zapadnoevropskih zemalja.

KONGRES KATOLIČKIH ŽENA U USA. — Katolička ženska društva Sjedinjenih Država Amerike održala su u gradu Sv. Aniuu u Texasu kongres, na kojem se je raspravljalo o temi: »Dijete i njegove potrebe u kući škole«.

HODOČASKE ZRAKOPLOM U FATIMU. — Ovih dana posjetilo je Fatimu jedno hodočašće od 12 Engleza i 15 iraca, koji su iz Engleske doputovali zrakoplovom. Prije polaska iz Engleske zrakoplov je bio svečanim načinom blagoslovljen.

NASLIJEDNIK LUBLINSKOG BISKUPA. — Po smrti kardinala-primate Poljske svijetla bila godišnja skupština njegovim nasljednikom u stolici varšavskog nadbiskupa lublinski biskup Višinski. Kao njegov nasljednik na biskupskoj stolici u Lublinu bio je imenovan od Sv. Oca Mgr. dr. P. Kawa, profesor na lublinskom katoličkom sveučilištu. Mgr. Dr. Kawa je poznat ne samo kao vrsan bogoslov nego i kao pravi poljski rodoljub. Kada su Nijemci u početkom prošlog rata okupirali Poljsku, Mgr. Dr. Kawa je bio odveđen u koncentracijski logor, gdje je ostao sve do svršetka rata.

Iz kršćanske starine

Prije velikih kršćanskih filozofa i učitelja imamo cijelu skupinu onih, koji su pripravili, utrljali stazu, za samu kršćansku filozofiju. Među onima, koji su još krajem prvoga i tokom drugoga stotlje poslije e. Krista nastojali oko uvećavanja kršćanske filozofije bio je sv. Justin, koji je za svoje osvjedočenje i krv svoju dao.

Ostavio nam je sv. Justin mnogo djela, dok se neka izgubljena. Još od ranih dana bio je »kion mudrovanja« u morisku, uduben u svojim razmatranjima. Tada mu se približi jedan starac. U razjanoj razgovoru starac ga je nagovarao, da radije postane prijateljem dolovanja i istine, nego li samog taštog razmatranja. U razgovoru su kasnije jedan drugome otkrili svoje srce. Starac ga je upozorio na kršćansko učenje i naglo nestao. Justin je od toga dana počeo još dublje tražiti istinu. Ustrajno među kršćanskim naučenicima je, da je prigrio kršćanstvo. Toliko je bilo revan, da je oko 165. po K. i sam postao mučenik.

Sv. Justin ostavio nam je brojne spise. Važne su njegove Obrane, u kojima poglavlje krivovjerje i nastoji upoznati bogova s kršćanskim istinama. Tu se njegovi spisi odlikuju osobitom dubinom, finom nabobnom i tešnom, da tekovine stare kulture spoji s novim snagama kršćanstva. Tu je on prethodnik velikome sv. Augustinu.

U njegovim Obrabama imamo mnogo podataka o nedjeljnom bogoslužju, osobito na kraju prve Obrane. Evo, što on veli o Euharistiji: »Tko uzvjeruje i postane kršćanin, njegova krdina i najvažnija običaj onamo, gdje su na okupu. Tu vršimo zajedničke molitve i za sebe i za prosvijetljenog i za sve druge svud na svijetu svom revnošću, ne bismo li dostojni bili, da spoznavši istinu, budemo po djelima svojim dobri građani i čuvari zapovijedi, te se ovačk spasmu zdravimo jedan drugoga djelovanjem. Ona se starješini braće donese kruh i križak vode i vina. On to uzme i k nebu šalje hvalu i slavu Ocu svega svijeta po imenu Sinau Duha Svetoga, i zahvaljuje mnogim riječima, što nas je udostojao, da ovo primimo od Njega. Kad završi molitvu i zahvalu (Euharistiju), nazovni narod prihvatit i klične: Amen! Amen, što pak u židovskom jeziku: Bilo tako Kad starješina završi zahvalu, te sav narod prihvatit, onda dakle dijele prisutnom narodu od prikazana kruha i vina i vode, a nose i menažnicama« (gl. 65.).

Po ovome vidimo, kako je u starini bilo, isto kao i danas.

MUDAR SV. FRANJO. Kad je sv. Franjo bio blizu Siene, posjeo ga je doktor bogoslovlja iz reda propovjedačalca, ponizan i pobožan čovjek. Govorio je sa sv. Franjom o riječi Božjoj; konačno zapitao ga je o značenju riječi proroka Ezekijela; »Ako bezbožnomu ne prigovoriš bezbožnost njegovu, zahijevat će njegovu dušu iz tvoje ruke« i dodao: »Dobri oče, posmatraj mnogo ljudi u smrtnom grijehu i ne prigovaram im njihovom bezbožnosti, bit će dakle njihove duše zahijevane i sa moje ruke!« Sv. Franjo odgovorio mu je pokorne, da nije učini čovjek i da hoće da bude više poučen, nego da daje pouku sv. Pismu. Pokorno je opet molio doktor bogoslovlja: »Brače, čuo sam doktor od nekoliko učitelja tumačenje ovih riječi, rado bih čuo i tvoje mišljenje«. Sv. Franjo mu odgovori: »Iako ova riječ općenito vrijedi, razumijeva je ovač: Sluga Božji mora u svom životu i sa svojom svetlošću bitu tako zapaljen i tako sjati, da svjetlo svog primjera i govornim svog svetog ponašanja kara sve bezbožne. Tako milostim, da će sjati i miris njegova imena navijestiti svima njihovu »npravost« i potješiti čovjeka i doktora i kazeo drugovima sv. Franje: »Brače, bogoslovite ovog čovjeka naslanja se na njegovu čistotu. On je kao omo leteti, naša znatnost plazi po zemlji!«